

DIĞER ÜLKELERDEKİ "MİLLİ GÜVENLİK KURULU" BENZERİ KURULUŞLAR

Milli güvenlik kuruluşlarının teşkili ve görevlerinin belirlenmesinde; devletlerin coğrafyalarına, jeopolitik konumlarına ve sosyo-kültürel yapılarına bağlı olarak oluşan tehdit algılamaları ile anayasal düzenleri önem taşımaktadır. Bu nedenle, her devlet, milli güvenliği ile ilgili kuruluşlarını bu ölçütlere göre oluşturmuştur.

Amerika Birleşik Devletleri (ABD) ile Avrupa Birliği (AB) üyesi ve adayı ülkelerdeki milli güvenlik kuruluşları hakkındaki mevcut bilgiler değerlendirildiğinde, bu ülkelerdeki Milli Güvenlik Kurulu (MGK) benzeri kurumların statüsü, işleyişi ve işlevleri hakkında aşağıdaki sonuçlara ulaşmak mümkündür.

MGK Benzeri Yapılanma Bulunmayan Ülkeler :

Danimarka, Finlandiya, İsveç, Lüksemburg.

MGK Benzeri Yapılanma Bulunan Ülkeler :

a) MGK Benzeri Kurumların Sadece Sivil Üyelerden Oluştugu Ülkeler:

Almanya, Avusturya, Belçika, Çek Cumhuriyeti, Fransa, Hollanda, İngiltere, İrlanda, Letonya, Polonya, Slovenya.

b) Kurum Üyeleri Arasında Genelkurmay Başkanı'nın da Yer Aldığı Ülkeler :

ABD, Bulgaristan, Estonya, İspanya, İtalya, Litvanya, Macaristan, Portekiz, Romanya, Slovakya, Yunanistan, Hırvatistan.

MGK Benzeri Kurumların Ortak Özellikleri:

a) İncelenen ülkelerin MGK benzeri kuruluşların önemli bir bölümünün yasal dayanağını Anayasa; diğerlerinde ise yasalar veya kararnameler oluşturmaktadır.

b) Bahse konu kuruluşların tamamına yakını "Milli Güvenlik Kurulu", "Milli Güvenlik Konseyi" veya "Milli Savunma Konseyi" olarak adlandırılmıştır.

c) Kurul / Konsey başkanlığını, ülkelerin yönetim sistemlerine bağlı olarak Cumhurbaşkanı / Devlet Başkanları veya Başbakanlar yapmaktadır.

d) Kurulların / Konseylerin toplanmalarına ilişkin standart bir süre bulunmamaktadır. Kurullar/Konseylerin toplantıları, ülkelere göre ayda bir, iki veya üç ayda bir ya da gerektiğinde Kurulların / Konseylerin başkanlarının çağrısı ile gerçekleştirilmektedir.

e) Kurullar / Konseyler, iç ve dış güvenlik ile savunma konularında danışma işlevini yerine getirmektedir.

f) Söz konusu kuruluşların, analiz edilen tüm ülkelere genellenebilecek standart bir teşkilatı bulunmamakta; her ülke kendi milli güvenlik ihtiyaçlarına göre bu teşkilatlarını oluşturmaktadır. Bununla birlikte, hemen tüm ülkelerde İçişleri, Dışişleri, Milli Savunma ve

Adalet Bakanları bu Kurulların / Konseylerin üyesidir. Ayrıca, Macaristan ve Portekiz'de de Kuvvet Komutanları Kurul / Konseylerde yer almaktadır.

g) Ülkelerin çoğunda Kurulların / Konseylerin sekretarya hizmetlerinin karşılanması yanında ülke güvenliği konusunda stratejik araştırma ve değerlendirme faaliyetlerini yürüten ülkemizdeki MGK Genel Sekreterliği benzeri birimler de mevcuttur. Ayrıca bu birimler, milli güvenliğe ilişkin iç ve dış güvenlik ile savunma konularında bakanlıklar, kamu kurum ve kuruluşları arasında koordinasyonu sağlamaktadır.

MGK Genel Sekreterliği benzeri teşkilatların yöneticileri sivil olduğu gibi asker olduğu ülkeler de bulunmaktadır. Örneğin: Macaristan, Portekiz, Yunanistan.